

**YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ**  
**MİMARLIK FAKÜLTESİ, ŞEHİR VE BÖLGE PLANLAMA BÖLÜMÜ**

**SBP4450 - ŞEHİR PLANLAMADA MESLEK ETİĞİ**  
**2023 – 2024 Güz Dönemi Ders Planı**  
**Doç. Dr. Erhan KURTARIR**

**Ders İletişim Platformları**

Google Classroom sınıf kodu: **fobafeq**

Google Classroom link: <https://classroom.google.com/c/NjI5NzI3MTQwMzcw?cjc=fobafeq>

İletişim E-posta: [erhankurtarir@gmail.com](mailto:erhankurtarir@gmail.com) / [kurtarir@yildiz.edu.tr](mailto:kurtarir@yildiz.edu.tr)

Ödev/Sınav Teslim Platformu: Google Classroom, e-posta.

**Dersin Amacı**

Bu derste öğrencilerin ulusal ve uluslararası ölçekteki şehir planlama meslek etiği ilkelerini öğrenmesi, şehir planlama mesleğinin farklı alanlardaki uzmanların mesleki deneyimlerini öğrenmeleri ve mesleki uygulama süreçlerini etik ilkeler çerçevesinde yorumlama kapasitelerinin artması beklenmektedir.

**Dersin İçeriği**

Ders kapsamında ilk haftalarda; meslek etiği, ahlak felsefesi, etiğin hukuksal boyutları, şehir planlama meslek etiğinin ulusal ve uluslararası çerçeveleri gibi etik konusunda temel ilkeler ve çerçeveler tanıtıldıktan sonra mesleki uygulama süreçlerini ve şehir plancılarının çalıştığı kurumların; plan üretme, plancının rolü ve meslek etiği açılarından analiz eden sürece geçilecektir. Öğrencilerin uzman konukların Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Stratejik Planında dış paydaşları olarak belirlenen kurum ve kuruluşların katkıları alınacak, mesleği farklı alanlarda icra eden uzmanlarla mekansal planlama süreçlerinin kurumsal etik ilkeler çerçevesinde analiz edilmesi sağlanacaktır. Türkiye’de planlama etiğine temel oluşturacak yasal ve kurumsal düzenlemeler tanıtılacaktır. Bireysel ödevlerde planlama süreçlerinin paydaşlarının farklı perspektiflerini analiz eden bir örnek olay incelemesi yapılacaktır. Kapanış haftasında dersin genel bir değerlendirmesi ile planlamanın ve plancının güncel durumu tartışılacaktır.

**Ders Değerlendirme Sistemi:**

Yıl İçi Faaliyetler	Sayı	Katkı Payı
Ödev Planı	1	5
Ödev (Sunum)	1	10
Ödev (Rapor/Poster)	1	20
Ara Sınav	1	25
<b>Yıl Sonu Faaliyetler</b>		
Derse Katılım ve Derste Katkı	14	5
Final Sınavı	1	35
<b>Dönem İçi Çalışmaların Başarı Notuna Katkısı</b>		60
<b>Final Sınavının Başarı Notuna Katkısı</b>		40
<b>TOPLAM</b>		100

## 2023-2024 Güz Dönemi SBP4450 Haftalık Programı

Hafta	Tarih	Ders Konusu, Tema, Konuk	Ders İçeriği
H1	4.10.2023	<b>Açılış Dersi</b> Ders Planı Tanıtımı	Ders içeriği ve değerlendirme yöntemi açıklanmıştır.
H2	11.10.2023	Meslek Etiğine Giriş	Şehir Planlamada Meslek Etiğine Giriş konu başlıkları ve ders içeriği aktararak dersin temel kavramları tanıtılmıştır.
H3	18.10.2023	Meslek Etiğinde Temel Kavramlar	Etik Nedir? Meslek Etiği nedir? Ahlak normları, Yozlaşma ve Etik dışı davranış, Kamu hizmetlerinde çıkar çatışması.
H4	25.10.2023	Ders Yapılmayacaktır	Cumhuriyetimizin Kuruluşunun 100. yılı seminerleri ve etkinlikleri sebebiyle ders yapılmayacaktır.
H5	1.11.2023	Etik Kodların Denetimi, Kurumsal Yapılanma	Uluslararası Yozlaşmayla Mücadele çerçevesi, Şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri, Planlama alanında üst kurumların etik ilkeleri
H6	8.11.2023	<b>Av. Utku KILINÇ</b> İzmir BŞB, İzmir Barosu, İnsan Hakları ve Hukuk	Eşya ve Gayrimenkul Hukuku, Kamu yararı kavramı, Menfaat ihlali - dava açma ehliyeti, yargı kararları etkinliği ve planlama sürecinde etik denetimi.
H7	15.11.2023	<b>Özlem Katisöz</b> Türkiye İklim ve Enerji Politikaları Koordinatörü @ Avrupa İklim Eylem Ağı	Çevre, İklim ve Antroposen Çağda Meslek Etiği, Plancının rolü..
		Dönem Ödevi Çalışma Konuları Genel Değerlendirmesi	Dönem ödevleri konu seçimi ve uygunluğu ile ilgili genel tartışma.
H8	22.11.2023	<b>VİZE SINAVI</b>	
H9	29.11.2023	<b>Evrım Ulsan</b> <i>Kültürel Miras Yönetimi ve Koruma Planlamasında Etik</i>	Koruma alanında planların ve plancının rolü, planlama faaliyetinin geldiği güncel durum. Yetkili kurumların koruma süreçlerindeki rolleri ve etik çerçevesi. Kültürel Miras korunmasında süreç yönetim politikaları. Kültürel miras koruma etiği.
H10	6.12.2023	<b>Akif Burak Atlar</b> İBB-İPA Enstitü İstanbul, TMMOB ŞPO GM YK Üyesi	Şehir planlamada Meslek etiği ilkeleri örnekleri, plancının konumu ve oda sorumlulukları. Katılımcı Planlamada temel ilkeler ve kavramlar. Planlamada yeni gündem.
H11	13.12.2023	<b>Ayhan Erdoğan</b> TMMOB ŞPO Genel Merkez, Genel Sekreter	Şehir Planlamada Meslek Etiği Denetimi ve Meslek Odası birimlerinin görev ve işlevleri. Onur kurulu süreç yönetimi ve örnek vakalar.
H12	20.12.2023	<b>Öğrenci Vaka İnceleme Sunumları</b>	Öğrencilerin çalıştıkları konular hakkında sunumlar yapılacaktır. Sunum listesine göre sıralama yapılacaktır.
H13	27.12.2023	<b>Öğrenci Vaka İnceleme Sunumları</b>	Öğrencilerin çalıştıkları konular hakkında sunumlar yapılacaktır. Sunum listesine göre sıralama yapılacaktır.
H14	3.01.2024	<b>Genel Değerlendirme ve Dönem Ödevi Teslimi</b>	<b>1 - Ders Çıktıları Genel Değerlendirmesi</b> Plancının günümüzde değişen rolü ve planlama meslek etiğinin güncel durumu, ders genel değerlendirme ve ortak tartışma <b>2 - Dönem Ödevi Poster / Rapor Teslimi</b>
H15	10.01.2024	<b>FİNAL SINAVI</b>	

## Hedeflenen Ders Öğrenim Çıktıları

1. Öğrenciler şehir planlama ve mekânsal dönüşüm uygulamalarını meslek etiği açısından objektif olarak yorumlayabilme yetisi kazanır,
2. Öğrenciler meslek uygulamalarında kullanılan planlama etiği ile ilgili kavramların güncel anlamlarını kavrar, ahlak felsefesi açısından yorumlamayı öğrenir,
3. Öğrenciler meslek uygulamalarının etik açıdan sorumluluklarının hukuksal karşılığını, mesleki yaptırımları ve şehircilik etik ilkelerini öğrenir,
4. Öğrenciler güncel şehircilik uygulamalarının aktörlerini, süreç denetim organlarını ve planlama süreçlerini etik ilkeler çerçevesinde analiz etme yöntemlerini öğrenir,
5. Öğrenciler mesleki uygulamaların ve şehir plancısı çalışma süreçlerinin etik denetim çerçevesini ve kurumlar arası sorumluluk paylaşımını öğrenir
6. Şehir Plancısı çalışma süreçlerinde karşılaşılabilecekleri etik tartışma durumlarını, şehir plancısı özlük haklarını ve şehir plancısı etik ilkelerini koruma konusundaki dayanak ve araçlarını öğrenir.

## Ders Kitabı / Okunması Önerilen Kaynaklar

### Ana Okumalar:

- Ersoy, M. (1995) "Planlama Kuramları ve Etik", 1. Planlama Kongresi, TMMOB Şehir Plancıları Odası yayını,
- Ersoy, M. (2007) Planlamada Etik Değerler: Eşitlik ve Sosyal Adalet; 31. Dünya Şehircilik Kolokiyumu: Planlama Meslek Alanı: Geçmişten Geleceğe, ŞPO, Ankara, ss:73-86.
- Kılınc, G. vd, (2009) Yerel Yönetimlerde İmar Uygulamaları ve Etik, Türkiye'de Yolsuzluğun Önlenmesi İçin Etik (TYEC) Projesi Akademik Araştırma Çalışması, TC Başbakanlık Kamu Görevlileri Etik Kurulu.
- Özbek Sönmez, İ. (2012) Kent Planlama ve Adalet İlişkinin Değişen İçeriği, TBB Dergisi, 2012(98), s:283-300
- RTPİ (2017) Professional Ethics, <http://www.rtpi.org.uk/membership/professionalstandards/professional-ethics/>
- Tarhan B., Gençkaya Ö.F., Ergül E., Özsemerci K., Özbaran H., (2004) Bir Olgu Olarak Yolsuzluk: Nedenler, Etkiler ve Çözüm Önerileri, Ankara, TEPAV.
- TC Kamu Görevlileri Etik Kurulu (2019) Etik Rehberi, Etik Kurulu, Ankara.
- **TMMOB Şehir Plancıları Odası (2014) Mesleki Etik Kural ve İlkeler.** [https://www.spo.org.tr/genel/bizden\\_detay.php?kod=4143](https://www.spo.org.tr/genel/bizden_detay.php?kod=4143)
- **TMMOB Şehir Plancıları Odası (2013) Kentsel Dönüşümün Temel İlkeleri:** [https://www.spo.org.tr/genel/bizden\\_detay.php?kod=4748&tipi=1&sube=0](https://www.spo.org.tr/genel/bizden_detay.php?kod=4748&tipi=1&sube=0)
- Transparency International (2020) Global Corruption Barometer: <http://www.transparency.org>
- Tekeli, İ. (2000) "Plancının Meşruiyetini Oluşturmada Etik Sorunlar", Modernite Aşılırken Kent Planlaması, İmge Kitabevi, Ankara, ss:209-230.

### Genel Kaynaklar:

- Babacan, B.; Kiper, P. (2008) Meslek Ahlakı ve Meslek Odalarının Denetim Görevleri, Dünya Şehircilik Günü 31.Kolokiyumu Bildiriler Kitabı, s:87-101.
- Bademli, R. R. (2006) Doğal, Tarihi ve Kültürel Değerlerin Korunması, ODTÜ Mimarlık Fakültesi Basım İşliği, Ankara.
- Canadian Institute of Planning (2010) Ethical Standards For The Planning Profession In Canada Final Report and Recommendation.

- Chiodelli, F., Moroni, S. (2015) Corruption in land-use issues: a crucial challenge for planning theory and practice,
- Campbell, H. (2002). Planning: an idea of value. *Town Planning Review*, 73(3), 271–288.
- Demirci, M. (2017) Şehir Planlamasında Etik Kodları Bağlamında Etik Davranış İlkeleri ve Standartları.
- Duvarcı, Y. (2004) Planlama Mesleğine ve Planlama İlkelerine Etik Açısından Eleştirel Bir Bakış, *Planlama*, 2004/2, ss:14-27.
- ECTP New Charter of Athens, [www.ceu-ectp.org](http://www.ceu-ectp.org)
- Gençkaya, Ö. F. (2009) Türk Kamu Yönetiminde Çıkar Çatışması, Türkiye’de Yolsuzluğun Önlenmesi İçin Etik Projesi Akademik Araştırma Çalışması, AB İstanbul.
- Günay, B. (1998) Planlama Yaklaşımlarının Mülkiyet İlişkileri Açısından İrdelenmesi, Planlamanın Meşruiyeti ve Plancılarının Konumu, 1. Planlama Kongresi, Bildiriler Kitabı, s:63-71.
- Howe, E ve Kaufman, J., “The Ethics of Contemporary American Planners”, *APA Journal*, 1979
- Le Corbusier, “The Athens Charter”, Grossman Publishers, 1973
- Marcuse, P. (1976) Professional Ethics and Beyond: Values in Planning, *Journal of the American Institute of Planners*, 42:3, 264-274.
- Marcuse, P. (2014) A Just Code of Ethics for Planners, *Progressive Planning*,
- Robert, J. (1999) Kent ve Ahlak: Kent Üzerine Alternatif Yazılar, Ütopya Yayınları.
- Şahin, S. Z. (2014) Atatürk Orman Çiftliği Surlarındaki İlk Gedik, *Planlama Dergisi*, TMMOB Şehir Plancıları Odası, 24(1), s:1-3.
- Şeffaflık Derneği Raporları: <https://www.seffaflik.org/yayinlar/raporlar/>
- Şengül, H. T. (2002), “Planlama Paradigmalarının Dönüşümü Üzerine Eleştirel bir Değerlendirme”, *Planlama*, 2002/2-3, s.8-30.
- Tekeli, İ. (1988) Kentsel Korumada Değişik Yaklaşımlar Üzerine Düşünceler, *Planlama Dergisi*, TMMOB Şehir Plancıları Odası, 1988/1, s:19-22.
- Tekeli, İ. (1995) Kent, Kentli Hakları, Kentleşme ve Kentsel Dönüşüm, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul.
- TEPAV, (2015) Yolsuzlukla Mücadele Mevzuatı ve Uluslararası Müktesebat, Matsa Basımevi, Ankara.
- TÜSİAD (2005) Devlette Etikten Etik Devlete: Kamu Yönetiminde Etik, TÜSİAD, İstanbul.
- Uluslararası Şeffaflık Derneği (2016) Türkiye’de Yolsuzluk: Yasalar, Uygulamalar Ve Riskli Alanlar, İstanbul.
- Wong, C. (1998) “Old Wine in a New Bottle: Planning Methods and Techniques in the 1990’s”, *Planning Practice and Research*, 13(3).
- Özalp S.; Erku, G. (2016) Kamu Yararı Perspektifinden İstanbul’da Kentsel Müdahaleler, *Planlama Dergisi*, TMMOB Şehir Plancıları Odası, 26(3), s:234-250.